

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Premeščenje. Profesor Emerich Nedved premeščen je z ljubljanske gimnazije na gimnazijo Iglavsko. — Premeščenje državnih uradnikov nam je redno prav malo pomenljivo, ako pa tega premeščenja posebej omenjamo, storimo to zaradi tega, ker je bilo do sedaj skoraj misliti, da imajo nekateri nam in sedanji vladi nasprotni uradniki med Slovenci pismo in pečat za prosto nasprotovanje. Izmed mnogih oseb, ki so smele dolgo vrsto let prosto rogoviliti v naši sredi, je to prvi slučaj, da se mu je uradno nakazal nov delokrog. Z zadostanjem tedaj pozdravljamo to premeščenje, akoravno nočemo biti optimisti, da bi to smatrali za svarilo drugim somišljencem premeščenega. Rajši in bržčas bolj prav sodimo, da je premeščenemu samemu začela predsedati Ljubljana in da je premeščen vsled lastne želje. — S takim mnenjem vsaj dotični visoki oblasti ne bomo skazovali malo zasluženega zaupanja. Za naše domače razmere pa je to veselo znamenje, da se nam zrak čisti bolj in bolj in da pionirji nemškega mosta do Adrije začenjajo obupovati. — Mestni steber ljubljanski se maje!

— Volilni shod na Vrhniki bil je minulo nedeljo popoludne. V Postojni zbran županov namestnik Krajgher, ki se je predstavil vrhniškim volilcem, bil je tudi tukaj soglasno sprejet za kandidata za predstoječo deželno-zborsko volitev.

— Českíh gostov doide nam dné 8. t. m. 469, ki se morajo v Ljubljani za 4 dni preskrbeti s stanovanjem. Ker je one dni tudi vojaštvo v Ljubljani v izredno velikem številu, bode težko v gostilnah dobiti zadosti stanovanj. Zato odbor prosi vse one ljubljanske meščane, ki so pripravljeni za ta čas prepustiti sobe z opravo vred bodi si zastonj ali proti zmerni plači, da izvolijo to kar prej odboru naznaniti pri banki „Slaviji“ ali v pisarni dr. Tavčarja. — Kakor se nam naznanja s Postojne, se delajo tam izredne priprave za sijajen sprejem českíh in domačih gostov. Jama bode baje še sijajnejše razsvitljena, kakor binkoštni ponedeljek, kolikor se čuje, doide pri tej priliki z vseh slovenskih pokrajin obilno občinstvo in društev, pozdravit drage nam česke goste. Enako velike so, kakor čujemo, tudi priprave za sijajen sprejem gostov na Bledu.

— Katoliško tiskovno društvo pod predsedništvom preč. gosp. prelata dr. Čebašek-a se je ustanovilo v Ljubljani z namenom, da pred vsem v svoje oskrbovanje sprejme katoliško tiskarno in knjigarno ter časnik „Slovenec“.

— Vzorni načrti kmetijskih stavb imenuje se na novo izšla knjiga v zalogi c. kr. kmetijske družbe. Koristna ta knjiga obsega načrte z obrisi za: Vinsko klet, skedenj, goveji hlev, konjski hlev in svinjak. — Vsi načrti namenjeni so za manja gospodarstva, kakoršna so pri Slovencih večinoma povsod. — Knjiga velja za ude c. k. kmetijske družbe po 50 kr., za neude pa po 1 gld. vsak iztis ter se dobiva v pisarni c. k. kmetijske družbe.

— Frančiškana, gospoda očeta Angelika Hribarja, znanega skladatelja in orglarja v ljubljanski frančiškanski cerkvi, zadela je v ponedeljek, ko se je peljal v Šiško obhajati, nesreča, da se mu splaši konj, ga prekucne in se je gospod poškodoval na nogi in na rokah, k sreči ne težko.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesarica vrne se z Angleškega nazaj domu, prej pa še obišče kraljico angleško. — Z Amerike se naznanja, da je tamošnja pristojna sodnija sklenila, potem, ko je goljuf Zalewski sam izrekel željo, vrniti se v Avstrijo, da ga izroči avstrijski oblasti. Glavni konsul avstrijski v Novem Jorku, Fritsch, odposlal je uže naši vladi pri goljufu Zalewskemu zgrabljeno svoto 112.000 gld. — Vnanjemu našemu ministerstvu še zmiraj daje mnogo posla bolgarska kandidatura princa Ferdinanda Coburškega. Videti je, da je vladarstvo bolgarsko sililo izvoljenca, naj se brez ozira na nepriznanje vele-vlasti podá v bolgarsko deželo, princ pa se strogo drži pogojev izrečenih v svojem odgovoru danemu deputaciji Sobranja. Videti pa je, da princ še zmiraj ni zgubil upanja, da mu diplomatično posredovanje prijateljev njegove kandidature in pa mogočnih sorodnikov njegovih pripomore do pripoznanja izvolitve njegove pri vele-vlastih.

V bolgarskih krogih pa se uže kaže druga sapa. O princu Coburškem, ki si ne upa na svojo roko prevzeti prestola Bolgarskega, se ne govori več. Nasprotno pa se sledite dvojne poti iz tega kolobara: ena tiši na izvolitev predsednika in proglašenje republike, drugi, posebno vojaški krogi, pa se vedno še ozirajo na odstopivšega kneza batenberškega in nekateri krogi sodijo, da bi se sedaj znal vrniti, ker sodi, da so razmere med vevlastmi take, da bi se Ruska ne ustavljala s silo njemu, ko bi se vrnil nazaj v Bolgarsko.

Poslanec in dvorni svetovalec Lienbacher stopil je v uradniški pokoj, s svojim šviganjem proti nemško-narodni stranki prišel pa je stari Jurij v nasprotje z vsemi konservativnimi nemškimi krogi, zlasti tudi s konservativnimi zastopniki Solnograške z grofom Chorinskyjem, dr. Fuchsom in drugimi. — Javno je izjavil v svojem glasilu „Oesterr. Gemeindezeitung“, da ostane nemški konservativec, da pa zato, kar stori, ni nikomur odgovoren razun svojim volilcem in svoji vesti; boj z nasprotniki, ki so se oglasili zoper njega v „Salzburger Chronik“, pa sprejme. — Vse kaže, da bodo politični krogi državnega zbora še vsakovrstnega doživeli nad starim Lienbacherjem, ki samo sebe smatra nezmotljivega.

Nemško-narodne kroge razburila, druge nemške kroge pa razdramila je naredba naučnega ministerstva, s katero se razpišejo tri darila po 1000 gold. za 3 spise, namenjene mladini od 12 do 14 leta, ki naj obsega prvi: predmet z avstrijske zgodovine, drugi: potopis z Avstro-Ogerske in tretji: povest. Pogoj za podarjenje darila pa je, da so spisi avstrijsko-domoljubni

(patriotični) in da sicer tudi ugajajo zahtevam šolsko-pedagogičskim. — S temi nagradami spolnuje naučni minister en del svojih obljub, pripoznaoč, koliko se je doslej grešilo pri nas v knjigah, ki so namenjene šolski mladini. — To je en del vojske zoper tiskano, mladini nevarno besedo, kedaj bomo čuli kaj o vojski zoper živo tako besedo.

Laška. — Dan 29. avgusta zapisala si bode „združena Italija“ v vrsto dni žalovanja. Minuli petek po 8. uri zvečer umrl je namreč v Stradeli, svojem rojstnem kraju sedanji ministerski predsednik Agostino Depretis. Depretis, ki je bil sedanjemu, meseca maja sestavljenemu ministerstvu predsednik v tem ministerstvu uže ni več deloval, ker minula dva meseca bolehal je neprenehoma in vsa dežela vedela je, da mu je živeti le še nekoliko dni. — Gledé naše države mora se Depretisu priznati zasluga, da je bil po združenji Italije zagovornik prijateljske politike z Avstrijo, on vedel je krotiti one irredentovske kroge, ki so s krikom „v Trst in Trient!“ pridigovali boj zoper Avstrijo.

Kratek posnetek životopisa Depretisovega kaže, da je bil on eden najspretnjših in zaslužnejših mož, ki so po Garibaldijevih naskokih skrpano, po Cavourju združeno Italijo tudi po upravi združili, gospodarsko in politično znali ojačiti in spravili z drugimi državami izrekoma z Avstrijsko in Nemško v tako zvezo, da je sama dobila čas za razvoj v Evropi pa veljavo.

Agostino Depretis rojen je bil leta 1811 v Stradeli, se je učil pravištva in je doma postal advokat. Vdeleževal se je pri onih prizadevanjih, ki so delovali za združenje Italije in je bil tudi v častništvu delaven. Leta 1849 postal je civilni guverner v Bresciji. Drugo leto nahaja se v zbornici pijemonteški med opozicijo. Leta 1861 imenoval ga je Cavour za predictatorja v Siciliji in dne 3. avgusta t. l. razglasil je tam laško ustavo. Prvič postal je minister dne 3. maja 1862. leta s tem, da je v ministerstvu Ratazijevega prevzel posel ministra za javna dela, vendar je iz ministerstva zopet izstopil meseca decembra istega leta. Dalje postal je minister leta 1866, ko je pod Ricasolijem prevzel najprej ministerstvo mornarstva, kasneje pa finance. Po padcu Ricasolijevem prevzel je zopet svoj sedež v zbornici in je postal po smrti Ratazijevega vodja opozicije. Ko je leta 1876 Mingheti padel vsled nezaupnice v zbornici, postavil je on svoj prvi kabinet, v katerem je sam obdržal finance ter se je pri tem poslu pečal s prestrojenjem davka o mletvi. On je v izrečenem svojem nasprotstvu zoper cerkev, prepovedal javne procesije in cerkvene sprevede zunaj cerkve, telesna kazen se je odpravila. Do leta 1872 namestil ga je dvakrat Cairoli, kasneje pa se je zdržal na krmilu ne toliko po svoji stanovitnosti v načelih gledé vprašanj, zaradi katerih so se vršile borbe v zbornici, temveč za to, ker je sam spreminjal načela po vsakokratnem položaju. Zadnje borbe v zbornici bile so meseca aprila tega leta, ko je imel zagovarjati zvezo z Avstrijsko in pa ekspedicijo v Masauho.

Posebno slednjo je opozicija oestro in zaslužen šibala, pa tudi zveza z Avstrijo se je tako hudo napadala, da je njen najvspešnejši zagovornik grof Robilant dal svojo ostavko in da se je stanovitno branil vstopiti v novo ministerstvo. Pa kaj stori Depretis? Po različnih spletkah prevzel je vendar-le zopet sam sestavo novega ministerstva in merodajna posla izročil je opoziciji, s katero je imel toliko oestre borbe. Naša država opazovala je tedaj v laški vladi približno enako premembo, kakor kasneje na Srbskem, na krmilo prišle so osebe naši državi stalno in načelno nasprotne, pa Depretis je tudi takim politikom ostal načelnik in jim je dal svoje ime. Raznih mest zastopi sklenili so, naroden spominek postaviti pokojnemu in so v ta namen uže tudi odločili izdatne svote. Tudi naš minister vnanjih zadev grof Kalnoky izrazil je laški vladi milovanje o smrti Depretis-ovi.

Najnovejše vesti.

Ruska. — Znan politik in vrednik „Moskovskih vedomosti“ Katkov je dne 1. avgusta popoldne umrl, potem, ko je delj časa nevarno bolan bil. Redko kedaj znal si je časnikar neodvisno stoječ navzgor in navzdol pridobiti tolike veljave kot Katkov. — Akoravno brez uradnega poklica bil je najveljavnejši svetovalec rajncega in sedanjega ruskega cara. Najtežavnejša politična vprašanja reševala so se skoraj redno po njegovih nazorih. Znano je, da sta imela letošnjo spomlad Katkov in minister vnanjih zadev Giers oestro pravdo zaradi ruske vnanje politike. To pravdo moral je poravnati car sam in je to storil milostivo za Katkova, ne da bi se bilo spremenilo vodstvo vnanje politike ali ta politika sama, kakor jo je tedaj vodil Giers. — Nadrobnosti o tej zadevi se pripovedujejo, pa iz njih posnamemo samo toliko, da je zadnja ministerska kriza francoska, pri kateri je hud nasprotnik Nemške Boulanger propadel tudi na škodo bila Katkovu, ker se je pokazalo, da njegova sodba o Francoski ni „zanesljiva“ in da je Ruski ugodnejša, vsaj po sedanji skušnji, zmernejša politika Giersova.

Katkov bil je bolan na čutnicah, vrh tega imel je bolezen vseh časnikarjev in politikov, bolezen v želodcu.

Francoska. — Boulanger, njegovi pristaši in njegovi nasprotniki padajo si bolj in bolj v lase. Odkar Boulanger išče svojih pristašev v krogih najskrajnejših radikalcev, prihaja tudi pogostejše v nasprotje z odločnejšimi zastopniki zmerne republikanske stranke. Tako ga je v javnem političnem govoru nezdavnej prav malo laskovo potipal bivši ministerski predsednik Ferry. Boulanger poslal mu je zato svoji priči za dvoboj. Tudi Ferry imenoval je svoji priči in sedaj se ti razgovarjajo skupaj, jeli slučaj dan za dvoboj, kar so baje potrdili gledé pogojev, dvoboja pa se neki priče ne morejo zediniti in tako je v tem trenutku neznano, jeli se bodeta bojevala in s kakovim orožjem.